



PREDSEDNIK REPUBLIKE SLOVENIJE

URAD

Številka: 804-01-6/2015-5

Datum: 5. 11. 2015

DRŽAVNI ZBOR
REPUBLIKE SLOVENIJEGospod
dr. Milan Brglez, predsednik

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

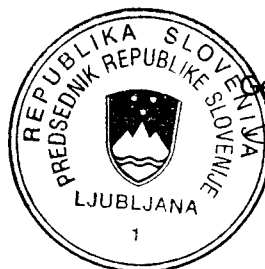
Prejeto:	- 5 - 11 - 2015	
Šifra:	212-08/15-2116	
Povezava:		
EPA:	827-VII	EU:
Sign. zn.:		
Kratica:		

ZADEVA: Mnenje predsednika republike Boruta Pahorja o aktualni imigrantski problematiki v Republiki Sloveniji z vidika varovanja meje Republike Slovenije, zagotavljanja varnosti državljanek in državljanov Republike Slovenije, zmožnostih Republike Slovenije za varovanje državne meje, nujnosti mednarodne pomoči in državnih zmožnosti za oskrbo imigrantov

Spoštovani predsednik,

v skladu z drugim odstavkom 107. člena Ustave Republike Slovenije, vašim dopisom št. 212-08/15-0002/15, z dne 4. 11. 2015 in vsebino sklepa Državnega zbora Republike Slovenije št. 212-08/15-0002/14, z dne 4. 11. 2015, s katerim je Državni zbor Republike Slovenije zahteval, da predsednik republike v roku 24 ur izreče mnenje o aktualni imigrantski problematiki v Republiki Sloveniji z vidika varovanja meje Republike Slovenije, zagotavljanja varnosti državljanek in državljanov Republike Slovenije, zmožnostih Republike Slovenije za varovanje državne meje, nujnosti mednarodne pomoči in državnih zmožnosti za oskrbo imigrantov, vam pošiljamo mnenje Predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja o navedenem vprašanju.

Lep pozdrav,

Nataša Kovač
Generalna sekretarka

Priloga:

- Mnenje Predsednika Republike Slovenije Boruta Pahorja o aktualni imigrantski problematiki v Republiki Sloveniji z vidika varovanja meje Republike Slovenije, zagotavljanja varnosti državljanek in državljanov Republike Slovenije, zmožnostih Republike Slovenije za varovanje državne meje, nujnosti mednarodne pomoči in državnih zmožnosti za oskrbo imigrantov

Poslano:

- Državni zbor Republike Slovenije, gp@dz-rs.si - po elektronski pošti.
- Zbirka dokumentarnega gradiva pri UPRS.



PREDSEDNIK REPUBLIKE SLOVENIJE

BORUT PAHOR

Državni zbor je na 23. izredni seji 4. novembra 2015 sprejel sklep, da zahteva na podlagi 107. člena Ustave RS, da predsednik Republike Slovenije v roku 24 ur izreče mnenje o aktualni imigrantski problematiki v Republiki Sloveniji z vidika varovanja meje Republike Slovenije, zagotavljanja varnosti državljanek in državljanov Republike Slovenije, zmožnostih Republike Slovenije za varovanje državne meje, nujnosti mednarodne pomoči in državnih zmožnosti za oskrbo imigrantov.

M N E N J E

predsednika republike

Spoštovani predsednik Državnega zbora,

spoštovane poslanke in poslanci,

(zahvala)

v imenu države se iskreno zahvaljujem vsem, ki na različne načine skrbijo za humano pomoč beguncem in migrantom ter za vzdrževanje reda in varnost države.

Njihova ravnanja so preišljena in srčna. V ospredje postavljajo dostojanstvo človeka. Pomembno pripomorejo k temu, da tudi v tem zahtevnem času slovenska družba in država ohranjata človeški obraz. To vzbuja v nas občutke ponosa in utrjuje plemenite človeške vrline. Za narodni značaj in razvoj je v podobnih zgodovinskih prelomnih trenutkih to velikega pomena.

Spoštovani gospod predsednik,

visoki dom,

(potreba po *nacionalnem načrtu za prehodno ukrepanje*)

skupaj z vami se zavedam posebnosti in razsežnosti nastalih razmer. V celoti razumem našo skupno odgovornost. Ocenjujem, da je slovenska politika poklicana k oblikovanju skupnega dogovora o ukrepanju. Za potrebe pričujočega mnenja in te razprave bom ta dogovor imenoval *nacionalni načrt za prehodno reševanje begunske in migracijske krize*. Nastati mora s skupnimi močmi in mora biti nazadnje deležen čim širše politične podpore.

Sprejmite, prosim, to mnenje kot prispevek k tej zahtevni nalogi. *Načrt* potrebujemo zaradi odsotnosti celovitejše skupne evropske politike. Slovenija si bo seveda zavzeto in iskreno prizadevala za njeno čimprejšnje oblikovanje in uveljavitev. V prehodnem času pa je dolžna po lastni presoji sprejemati vse potrebne ukrepe za humano ravnanje z begunci in migranti ter vse ukrepe za zagotavljanje reda in varnost države. To je naša politična, pravna in moralna dolžnost.

Potrebo po *nacionalnem načrtu* zahteva utemeljeno pričakovanje, da begunska oziroma migracijska kriza ne bo pojenjala. Sedanji ukrepi oblasti pa so večinoma začasne narave in ne bodo vzdržni na daljše časovno obdobje.

(vzpostavitev običajnega reda na državnih mejah)

Osrednji cilj *načrta za prehodno ukrepanje* je ponovna vzpostavitev običajnega reda na mejah države. To je dolžnost in pravica Slovenije kot suverene države. Ta red naj pristojni državni organi v razumnem času in na sorazmeren način znova vzpostavijo.

Važno je, da Slovenija ugotovi okvirno zgornjo mejo števila beguncev in migrantov, ki jih lahko trajneje namesti in primerno oskrbi. Naloga je nevhvaležna, vendar neizogibna. Približno število beguncev in migrantov, ki bi jih bili sposobni trajneje sprejeti, je namreč odločilen dejavnik za sprejemanje stopnjevanih ukrepov glede nadzora na državnih mejah.

Pri določitvi okvirnega največjega števila beguncev in migrantov je potrebno upoštevati razliko med prosilci za azil in migranti. Zlasti pri slednjih utegnemo pri trajni namestitvi naleteti na nasprotovanja, saj bodo v Sloveniji ostali proti svojim pričakovanjem in proti svoji volji. Ne glede na razlike v njihovih formalnih statusih pa se moramo vedno zavedati, da smo dolžni pomagati kot ljudem v hudi življenjski stiski.

(glavno vodilo prehodne politike)

Glavno vodilo prehodne migracijske politike naše države mora biti, da naj dnevno število vseh beguncev in migrantov na ozemlju Republike Slovenije ne presega okvirnega največjega števila beguncev in migrantov, ki smo jih sposobni trajneje namestiti in oskrbeti.

Posebno pozornost moramo nameniti verjetni okoliščini bistveno poostrelega nadzora na slovensko-avstrijski meji. Vse od začetka begunske in migracijske krize je namreč pretočnost naše severne meje odločilnega pomena.

V kolikor bi Slovenija upravičeno sklepala, da utegne biti pretočnost za begunski in migracijski val na slovensko-avstrijski meji opazno manjša, mora takoj sorazmerno poostriti nadzor na slovensko-hrvaški meji, ki je tudi schengenska meja EU. V nasprotnem primeru se bo v Sloveniji znašlo bistveno več beguncev in migrantov, kot jih naša država zmore trajneje oskrbovati na primeren način.

(nevarnost t. i. žepa)

Vsako oklevanje bi bilo v takih okoliščinah neodgovorno. Slovenija bi utegnila postati tako imenovani žep, v katerega bi se zateklo in v njem obstalo bistveno preveliko število beguncev in migrantov. V takem primeru bi bile sposobnost humanega ravnanja naših oblasti, povečana verjetnost nezadovoljstva beguncev in migrantov ter zaskrbljenost našega prebivalstva verjetno prevelike za normalno obvladovanje razmer. To bi značaj krize iz pretežno humanitarne spremenilo v varnostno. Naložena nam je odgovornost, da se to ne zgodi.

(nujnost povečanih denarnih sredstev za policijo in vojsko)

V tem smislu se moramo zavedati, da je za učinkovito ukrepanje države v teh razmerah potrebno nameniti več finančnih sredstev za delovanje slovenske policije, vojske in civilne zaščite. Kot vrhovni poveljnik obrambnih sil sem bil že dve leti zapored prisiljen oceniti, da se je slovenska vojska prav zaradi pomanjkanja finančnih sredstev znašla na najnižji ravni pripravljenosti.

Od slovenske policije in vojske ne smemo pričakovati zelo veliko, ob tem pa iz proračunskih sredstev dajati zelo malo. V sedanjih okoliščinah si vas izjemoma dovolim pozvati k povečanju denarne podpore obema glavnima varnostnima stebroma države. To razumem kot enega od pomembnejših sestavnih delov *nacionalnega načrta* za prihodnje ukrepanje.

(sodelovanje državne in lokalnih oblasti)

Pomemben del *nacionalnega načrta* mora biti tvorno sodelovanje državnih in lokalnih oblasti. Načrt naj predvidi vse potrebne oblike sodelovanja, da se bo zaupanje med obema ravnema oblasti poglobilo in okrepilo. Samo v tem primeru in ob sprotnem odkritem seznanjanju javnosti z vsemi relevantnimi informacijami smemo pričakovati tudi potrebno sočutje prebivalstva z begunci in migranti ter njegovo podporo, razumevanje in zaupanje v ravnanje oblasti.

(dejavna diplomacija)

Za prehodno ukrepanje do sprejetja in uveljavitve skupne evropske migracijske politike je zelo velikega pomena iskreno, tesno in uspešno sodelovanje zlasti z vsemi sosednjimi državami, državami udeleženkami mini vrha EU o begunski krizi na tako imenovani balkanski poti, ustanovami Evropske unije ter OZN.

Glede na aktualne okoliščine in pomembnost naše severne in južne meje za prehodno reševanje begunske in migracijske krize je posebnega pomena vsestransko sodelovanje s sosednjima Avstrijo in Hrvaško. Prizadevati si moramo, da se okrepi medsebojno zaupanje, zlasti s Hrvaško, če in ko bi se Slovenija odločila za stopnjevanje ukrepov za nadzor južne meje kot schengenske meje.

Visoki dom,

(državni interes strateškega značaja)

tudi prehodno ukrepanje naše države v begunski in migracijski krizi mora odražati strateško stremljenje, da Slovenija ostane v najbolj povezanem delu Evropske unije. Vsak pomembnejši ukrep, ki ga bomo načrtovali, sprejeli in uveljavili, moramo premišljati tudi na osnovi tega strateškega kriterija. Za nobeno ceno se meja najbolj povezanega dela Evropske unije ne sme premakniti z naše južne meje na Karavanke. To je državni interes strateškega značaja.

Spoštovani predsednik,
spoštovane poslanke in poslanci,

(oblikovanje skupne evropske politike)

danes razpravljamo o nujnosti *nacionalnega načrta prehodnega ukrepanja Slovenije* tudi zaradi odsotnosti skupne evropske politike do aktualne begunske in migracijske krize. V našem najbolj neposrednem interesu je, da si dejavno prizadevamo za njeno čimprejšnje oblikovanje in uveljavitev. Izkoriščam to priložnost za poudarek, da sta politična, gospodarska in socialna poglobitev te povezave in njena širitev v našem vitalnem interesu. Zato si bo Slovenija tako glede aktualne krize kot vseh drugih pomembnih vprašanj za sedanjost in prihodnost Evropske unije prizadevala, da se bo ta povezava krepila, ne pa slabila.

(mirno reševanje sporov)

Evropska unija ima po mojem mnenju glede aktualne begunske in migracijske krize dve pglavitni nalogi. Prvič, da oblikuje nabor takojšnjih in dolgoročnih ukrepov za uspešno in solidarno razdelitev bremena sedanje krize in za boljšo pripravljenost na njen morebitni nov izbruh. In drugič, da se aktivneje vključi v iskanje političnih rešitev za odprta konfliktna vprašanja na Bližnjem vzhodu in v Severni Afriki.

Menim, da je za Slovenijo sprejemljiva taka skupna zunanja in varnostna politika Evropske unije glede teh vprašanj, ki postavlja v ospredje mirno reševanje sporov in praviloma potrebo po mandatu OZN za morebitno vojaško posredovanje mednarodne skupnosti. Slovenija podpira vse pobude za oblikovanje enotnih političnih ciljev mednarodne skupnosti za posredovanje na kriznih območjih sveta.

(odgovornost za sodelovanje in varnost na področju Zahodnega Balkana)

Slovenija si v okviru različnih neformalnih in formalnih multilateralnih pobud ter Evropske unije in NATA prizadeva za boljše razumevanje in uspešnejše reševanje zahtevnih in kompleksnih problemov na področju Zahodnega Balkana. Razume povečano občutljivost zaradi nastale begunske in migracijske krize.

Izkoriščam to priložnost, da naslovim nekatera pričakovanja mednarodne javnosti, naj kot eden od pobudnikov in voditeljev neformalnega Procesu Brdo–Brioni pozovem k sklicu izredne konference o begunski problematiki. Glede tega naj pojasnim, da sva v začetku septembra skupaj s predsednico Hrvaške Kolindo Grabar-Kitarović poslala vabilo ameriškemu podpredsedniku Josephu Bidnu za udeležbo na skorajšnjem vrhu, ki naj bi bil v celoti posvečen varnostnim vprašanjem. V tem smislu se novi neformalni vrh voditeljev Brdo-Brioni procesa pripravlja. Čeprav ni namenjen neposredno begunski problematiki, se tej temi iz očitnih razlogov ne bo mogoče izogniti.

Za Slovenijo je pomembno, da Evropska unija pri reševanju begunske problematike po tako imenovani Balkanski poti skupino držav ne zoži samo na države od Slovenije proti Grčiji, temveč vselej pritegne k obravnavi te problematike vsaj še Avstrijo in Nemčijo.

(Slovenija članica EU in NATO)

Slovenija je članica EU in NATO in mora pri vseh morebitnih novih razvrščanjih v simbolnem in stvarnem smislu ostati umeščena v okolje, v katero po svojem političnem in varnostnem značaju tudi sodi. Slovenija naj bo v tej pobudi, kot tudi sicer v pobudah, ki zadevajo procese sprave, miru, sožitja in reševanja odprtih vprašanj med državami bivše Jugoslavije aktivna toliko, kolikor bo popolnoma jasno, da je aktivna kot članica Evropske unije in Zveze NATO.

Spoštovani predsednik,

spoštovane poslanke in poslanci,

(nesprejemljivost sovražnega govora)

tudi o aktualnem problemu begunske in migracijske krize je potrebno kritično in demokratično razpravljati. Občutljivost teme ne more biti razlog, da bi drug drugemu jemali pravico do drugačnega mnenja. Vsi pa moramo zelo paziti, da se izogibamo stališčem, ki bi jih lahko kdorkoli razumel kot nestrpna in žaljiva. Nihče ni imun za sovražni govor, zato se mora vsak od nas potruditi, da se mu izogiba.

(skupaj)

Prepričan sem, da bomo v Sloveniji in Evropski uniji kljub izjemni zahtevnosti te teme ob iskrenih poskusih vendarle oblikovali potrebno soglasje za uspešno ukrepanje. Zdi se, da utegne ta kriza močnejše vplivati na značaj naše današnje družbe kot je bilo mogoče sprva pričakovati. Tudi zato se zdaj tako na ravni države kot Evropske unije moramo zateči k prehodnim ukrepom, da bi v razumnem času poiskali strateške rešitve.

Znašli smo se v položaju, ko moramo tako zaradi humane obravnave beguncev in migrantov, kot zavrlo zagotovitve reda in varnosti, hitro sprejemati preišljene, preudarne in odločne ukrepe. Nihče od nas ne ve in ne more vedeti, kako se bo v prihodnosti razvijala sedanja begunska in migracijska kriza. Dolžni pa smo stakniti glave in prav zaradi različnih stališč oblikovati skupno nacionalno in skupno evropsko politiko tako, da bomo na naše ravnanje ponosni in bo vir navdiha za prihodnje generacije in prihodnje izzive.

